

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 15039
Tarih: 26.10.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 26/10/2021 16:46
Sayı: E-120.10-
0902390

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TÜİK 2021 1. çeyreğinde toplam istihdam oranını yüzde 43,3 olarak açıklarken, DİSK-AR tarafından hesaplanan KATİ oranı 13,6 puan daha düşük olarak yüzde 29,7 oldu. Kadınlarda resmi istihdam oranı yüzde 26,3 iken, KATİ oranı yüzde 16 olarak hesaplandı. Erkeklerde resmi istihdam oranı yüzde 60,5 olarak açıklanırken KATİ yüzde 43,6 olarak gerçekleşti. Çalışma çağındaki 63,5 milyona yakın kişinin sadece 18,8 milyonu kayıtlı ve tam zamanlı istihdam (KATİ) kapsamında çalıştığı ortaya çıktı. Çalışma çağındaki 32 milyon kadının ise sadece 5,1 milyonu kayıtlı ve tam zamanlı istidamda (KATİ) yer alıyor. Bu durum kayıtsız ve eksik istihdamın yüksekliğini gösteriyor.

İktidar, olası bir erken seçim öncesinde ekonomide büyümeyi canlandırmak için faizleri aşağıya çekip, doları “kendi haline” bırakırken, artan enflasyonla birlikte emekçinin maaşı eridi. Yıl başında aldığı ücreti yıl sonunda alamayan emekçinin ve memurun maaşı dolar karşısında değer kaybetmeye devam ediyor. Dolarda yaşanan artış oranında asgari ücretliye, emekliye ve memur maaşlarına zam yapılması ve DİSK-AR ile TÜİK’in geniş tanımlı işsizliğe ilişkin hesaplamaları arasındaki farkın tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa’nın 98’inci İftizüğün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

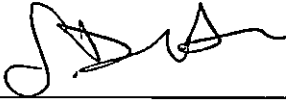
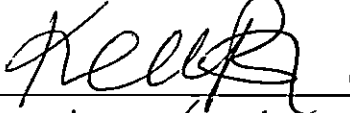
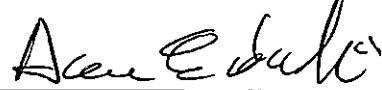
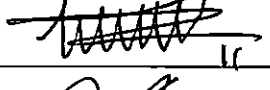
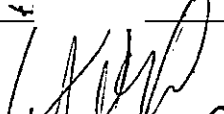
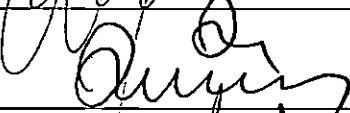
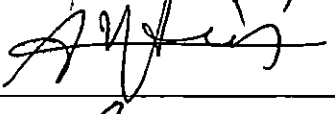
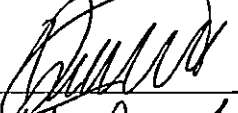
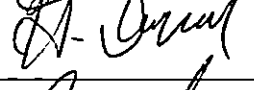
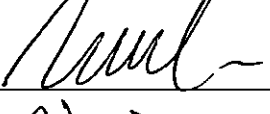
Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

DİSK-AR yıllardır yaptığı alternatif geniş tanımlı işsizlik hesaplamasının ardından bu kez de alternatif istihdam hesaplamasına başladı. TÜİK’in resmi istihdam oranı 2021 1. çeyrekte yüzde 43,3 olarak gerçekleşirken DİSK-AR tarafından TÜİK verilerinden hareketle hesaplanan Kayıtlı Tam Zamanlı İstihdam (KATİ). Oranı yüzde 29,7 olarak gerçekleşti. İşsizlik ve istihdam verileri bir bütün oluşturuyor. Sadece işsizliğe bakmak işgücü piyasalarından yaşanan gelişmeleri tam olarak anlamaya yetmiyor. Bilindiği gibi TÜİK düzenli olarak istihdam sayısını ve istihdam oranlarını açıklıyor. Ancak açıklanan istihdam oranları istihdamın niteliğine ilişkin yeterli bilgi vermekten oldukça uzak. DİSK-AR istihdamın niteliğine göre bir ayrıma giderek yeni bir istihdam verisi hesaplamaya başladı. DİSK-AR’ın yeni hesaplamaya başladığı istihdam verisinin adı Kayıtlı ve Tam Zamanlı İstihdam (KATİ). KATİ istihdamın ne kadarının sigortalı ve tam zamanlı çalıştığını ortaya koymayı amaçlıyor. Böylece kayıtsız istihdam ile eksik istihdam dışında kalan tam zamanlı ve sigortalı olarak çalışanların sayısı ortaya çıkıyor. KATİ oranı kayıtlı tam zamanlı istihdamın 15+yaş kurumsal olmayan nüfusa bölünmesiyle hesaplanıyor.

2018 Ağustos ayında başlayan ekonomik kriz ve 2020 Mart ayında başlayan salgın KATİ oranının önemli ölçüde düşürdü. 2018 Ağustos ayında yüzde 31 olan KATİ oranı ekonomik krizin etkisiyle Şubat 2019'da yüzde 28,7'ye geriledi. Salgının etkisiyle Mayıs 2021'de yüzde 27,7'ye gerileyen KATİ oranı 2021 1. çeyrekte yüzde 29,7'ye yükseldi. Ancak istihdam oranlarında salgın öncesine göre yaşanan yükselmeye işten çıkarma yasağının etkisini dikkate almak gerekiyor. İşten çıkarma yasağının kalkmasıyla birlikte KATİ oranının tekrar düşeceğini tahmin ediyoruz.

Asgari ücretin tüm vergilerden muaf tutulması ve en az 5 bin TL olarak belirlenmesi ve asgari ücretin her yıl reel enflasyon oranında artırılması gerekmektedir. Dolar kurunda yaşanan artıştan dolayı asgari ücretteki erime 700 TL'yi aştı, memur maaşlarındaki erime ise 800 TL'ye ulaştı. Emeklinin hali ise daha vahim bir durumdadır. Dolardaki artış emekçilerin ücretlerini "sıfırlıyor." Net asgari ücret yıl başında 2 bin 825 TL oldu. 1 Ocak'ta 1 doların karşılığı 7.43 TL'ydi. Asgari ücret 380 dolara denk geliyordu. Bu yıl içinde net asgari ücretin miktarı değişmedi, 1 Ocak 2022'ye kadar da değişmeyecek. Ancak bu süre içerisinde dolar da enflasyon da artmaya devam ediyor. Dolarda yaşanan artış oranında asgari ücretliye, emekliye ve memur maaşlarına zam yapılması ve DİSK-AR ile TÜİK'in geniş tanımlı işsizliğe ilişkin hesaplamaları arasındaki farkın tespiti amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	
6	SIDIK TAŞ	SİİRT	
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	